هراس از مرگ در بیماران مبتلا به هیپوکندریا و اختلالات اضطرابی

دکتر اکبر سلیمان نژاد[1]

تاریخ دریافت ۸۸/۱۱/۱۸، تاریخ پذیرش ۸۹/۲/۲۳

چکیده

پیش زمینه و هدف: شواهدی در ادبیات پژوهش وجود دارد که نشان می‌دهد هراس از مرگ در میان اختلال خودبیمارپنداری و اختلالات اضطرابی پدیده ای شایع است. با این حال هیچ مقایسه ای بین این اختلالات در میزان هراس از مرگ صورت نپذیرفته است. از این رو هدف پژوهش حاضر مقایسه میزان هراس از مرگ در اختلال خودبیمارپنداری و اختلالات اضطرابی می‌باشد.

مواد و روش کار: بدین منظور روش نمونه گیری دسترس، برای انتخاب ۱۲۱ بیمار مبتلا به اختلال خودبیمارپنداری و اختلالات اضطرابی از میان کلیه مراجعه کنندگان به مراکز درمانی، به کار گرفته شد. مقیاس اضطراب مرگ، بر روی کلیه آزمودنی‌ها اجرا شد. جهت تجزیه و تحلیل داده‌ها از روش تحلیل کواریانس و آزمون تعقیبی استفاده شد.

یافته‌ها: نتایج نشان می‌دهد در حالی‌که بیماران مبتلا به وحشت‌زدگی، اضطراب فراگیر و استرس پس از ضربه، هراس از مرگ را تجربه می‌کنند اما هراس از مرگ در این اختلالات به‌طور چشمگیری کم‌تر از آن چیزی است که در اختلال خودبیمارپنداری مشخص شد.

بحث و نتیجه گیری: یافته‌های این پژوهش می‌توانند در مفهوم سازی و درمان خودبیمارپنداری و اختلالات اضطرابی مورد نظر قرار بگیرند.

کلید واژه‌ها: هراس از مرگ، هیپوکندریا، اختلالات اضطرابی

مجله پزشکی ارومیه، دوره بیست و یکم، شماره دوم، ص ۲۷۹-۲۷۳، تابستان ۱۳۸۹

آدرس مکاتبه: ارومیه دانشگاه پیام نور ارومیه تلفن: ۰۹۱۴۱۶۳۸۶۹۷

Email: akbar.solaymannejad@gmail.com

مقدمه

اگر هراس را یک هیجان طبیعی در نظر بگیریم، می‌توان گفت که هیچ هراسی بهنجارتر از هراس از مرگ[2] نیست. هراس از مرگ مشتمل بر افکار، ترس‌ها و هیجانات مرتبط با پایان زندگی می‌باشد (بلسکی[3]،۱۹۹۹). این نوع هراس مفهومی چند بعدی است، در همین راستا هالتر و هالتر[4] (۱۹۸۷، به نقل از فرر و والکر[5]،۲۰۰۷) هشت بعد برای آن در نظر گرفته اند. ۱- هراس از فرایند مردن ۲- هراس از مرگ زود هنگام ۳- هراس از مرگ افراد مورد علاقه ۴- هراس بیمارگونه از مرگ ۵- هراس از تباهی ۶- هراس از بدن پس از مرگ ۷- هراس از ناشناخته بودن مرگ و ۸- هراس از مرده. فلورین و میکولینسر[6] (۱۹۹۳ به نقل از فرر و والکر،۲۰۰۷) نیز سه بعد برای این مفهوم در نظر گرفته اند: ۱- بعد درون فردی که ناشی از تاثیر مرگ بر ذهن و بدن است و با هراس از عدم دستیابی به اهداف شخصی، عدم دستیابی به لذت‌ها و تباهی بدن مشخص می‌گردد. ۲- بعد بین فردی که با تاثیر مرگ بر روابط بین فردی مشخص شده و ۳- بعد فرافردی که شامل ترکیبی از هراس در خصوص دنیای پس از مرگ و تنبیه پس از مرگ می‌باشد.

---

[1] استادیار روان‌پزشکی دانشگاه پیام نور ارومیه

[2] Fear of death

[3] Belskey

[4] Hoelter & Hoelter

[5] Furer & Walker

[6] Florian & Mikulincer